

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hələ 1990-1993-cü illərdə Naxçıvandan başlanan müstəqillik yol Azərbaycanın siyasi mühitində aparıcı qüvvəyə çevrilib milli dövlətçiliyimizin bərpası istiqamətində qəti addımların atılmasına gətirib çıxardı. Böyük çətinliklə əldə olunan müstəqil dövlətimizin təməli Ulu Öndərin 1993-cü ildən hakimiyyətə qayıdışı ilə möhkəmləndirildi, müstəqilliyimiz əbədilik qazandı.

Ötən əsrin 80-ci illərinin sonu, 90-cı illərinin əvvəllerində Azərbaycanda çox mürəkkəb iqtisadi, ictimai-siyasi vəziyyət hökm süründü. Bir tərəfdən də Ermənistən Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları ilə ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzə başlamışdı. Azərbaycanın ovaxtkı rəhbərliyinin səriştəsizliyi və xəyanətkarlığı, öz vəzifələrini qorumaq üçün sovet rəhbərliyinə yaltaqlanmaları qarşında xalqı çətin anların gözlediyindən xəber verirdi. Sovet rəhbərliyinin bütün bunnadardan istifadə etməklə ermənipərəst siyasetini aktivləşdirməsi qonşuluqda məqam gözləyən ermənilər öz murdar niyyətlərini həyata keçirmek üçün əlverişli şərait yaradırdı.

Həmin vaxt ölkəmizən Ermənistənə səhərboyu rayonları ermənilər tərəfindən mütəmadi olaraq atəşə tutulurdu. Eyni zamanda Naxçıvan Muxtar Respublikasına qarşı da ermənilər ərazi iddiası ortalığa atmış, kommunikasiyaları kəsməkə Naxçıvanı blokada vəziyyətinə salmışdır.

Məhz belə bir vaxtda – 1990-ci ilin iyul ayında xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin doğulub böyüdüyü Naxçıvana gəlməsi muxtar respublikanı başı üzərini almış təhlükədən, bu qədim diyarı erməni işğalından, muxtarıyyətini ləğv olunmaq təhlükəsindən xilas etməklə yanaşı, Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda azadlıq hərəkatının başlanması, Ulu Öndərin xalqın xilaskarı kimi milləti böyük bələldən qurtarılması, müstəqilliyimizin qorunması, daimiliyi ilə nəticələndi.

Məlumdur ki, 1991-ci ildə əldə etdiyimiz müstəqillikdən sonra ölkəmiz yenə də gərgin ziddiyətlərlə üz-üzə dayanmışdır. 1918-1920-ci illərdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mehvi üçün hazırlanmış plan və ssenarilərlə 1991-ci ildəki müstəqilliyin iflası üçün hazırlanmış planlar tamamilə eynilik təşkil edirdi. Belə bir dövrde müstəqilliyimizi yenidən itirmək təhlükəsi qarşısında qalmışdıq. Zaman sübut etdi ki, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev o zaman Azərbaycanda ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə gəlməsəydi, müstəqilliyimizin taleyi eynilə cümhuriyyətin taleyinə bənzəyəcəkdi.

Heydər Əliyeva cəmiyyətdə inam çox yüksək səviyyədə idi

1990-ci illərin əvvəlində hakimiyyətdə olanlar yuxarıda da vurğuladığımız kimi xalqın maraqlarını unutmuşdular. Onların nəyə xidmet etdiklərini anlamaq mümkün deyildi. Xalqın müqəddərəti, istəyi, Vətənin təhlükəsizliyi onları maraqlandırmırı. Həmin dövrde xalq ağır vəziyyətə düşmüşdü və on başlıcası mənəvi cəhətdən sarsılmışdı.

Beləliklə, hakimiyyətə qarşı ümumxalq narazılığı yaranmışdı və insanlar mitinqlər, etiraz aksiyaları keçirməkə hakimiyyətə etirazlarını bildirirdilər. Ümumxalq narazılığı fonunda 1992-ci ildə respublikada hakimiyyətə gelən AXC-Müsavat cütlüyü dağdıcı proseslərin qarşısını nəinki almadı, əksinə hərcəmərlik daha da artır, Ermənistən hərbi təcavüzü daha da sürətləndi. Çox qısa zamanda xalq AXC-Müsavat hakimiyyətinin idarəciliyi bacarmadığının şahidi oldu. Bu hakimiyyətin facisi onda idi ki, bacarıqlı, peşəkar insanları da vəzifədən kənarlaşdırıldı. Beləliklə, o vaxtkı hakimiyyətin yarımaz siyaseti nəticəsində ölkəmiz uğuruma doğru sürükləndi, Azərbaycan məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qaldı.

Azərbaycanda ümumi vəziyyətin ne-

yerde idi. Məhz onun rəhbərliyi altında Azərbaycan 1970-80-ci illərin əvvəllerində sovet məkanında ən geridə qalmış respublikadan ən qabaqcıl respublikaların birinə çevrilmişdir və bütün statistik göstəricilər bunu təsdiqləyir. Eyni zamanda, Azərbaycanda yaşayan vətəndaşların həyat səviyyəsi ildən-ilə yaxşılaşırı, xüsusilə kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan insanlar öz həyatını yenidən qura bilmisdilər.

Xalqımızın Heydər Əliyevə inamı böyük idi. Xüsusilə xalqın 1980-ci illərdə üzləşdiyi faciə bir daha göstərirdi ki, o, yalnız Heydər Əliyevi rəhbər vəzifədə görmək isteyir.

Dövlət başçısı ötən 30 ilin tarixini çox etrafı, bütün hadisələri xronoloji ardıcılıqla şərh etməklə böyük bir tarixdən söhbət açır, Ulu Öndərimizin qətiyyətini, irade və bacarığını tarixi faktlarla göstərirdi: ... Heydər Əliyev bütün vəzifələrdən istefə verəndən iki həftə keçməmiş erməni separatçıları artıq Qarabağın Azərbaycandan ayrılib Ermənistənə birləşməsi ilə bağlı məsələ qal-

Müstəqilliyimizin taleyini dəyişən LİDER

qedər təhlükeli olduğunu cəmiyyətin sağlam qüvvələri, ziyanlılar yaxşı dərk edirdi. Bu insanlar anlayırdı ki, Azərbaycanı belə bir ağır vəziyyətdən xalqımızın leyaqətli oğlu Heydər Əliyev kimi böyük dövlət xadimi, bütün dünyada tanınmış bir şəxsiyyət xilas edə bilər. Amma ozamankı hakimiyyət Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təcrübəsindən nəinki bəhrələnmək istəmir, əksinə ona qarşı əsassız mübarizə aparırı. Bütün bunlara rəğmen tanınmış ziyanlılar Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışını olduqca zəruri hesab edirdilər. Respublikanın bütün əhalisi Ulu Öndərin hakimiyyətə gəlməsini istəyirdi. Amma hakimiyyət her vəchlə buna mane olurdu. Yaş senzini ortaya atmışdalar ki, Heydər Əliyev seckilərdə iştirak edə biləsin.

"91-lər" mühüm missiyani həyata keçirdi

Bele olan təqdirdə, cəmiyyətin öndə gedən bir qrup ziyanlısı 16 oktyabr 1992-ci ildə "Ses" qəzeti vasitəsilə Ulu Öndər Heydər Əliyeva müraciət etdi. "91-lər"-in fəaliyyəti kimi tariximizə düşən bu hadisə çox önemlidir. Çünkü bu ziyanlılar görürdülər ki, ölkədə separatçılıq baş alıb gedir, qanunsuz silahlı dəstələr insanlar üçün böyük təhlükəye çevirilir, əhalinin həyat səviyyəsi de sərət-

le aşağı düşür. Yəni, sözün əsl mənasında, Vətən əldən gedirdi. Belə bir şəraitdə 91 ziyanlı Heydər Əliyevə yeni bir partianın yaradılması və həmin partiyaya rəhbərlik etməsi ilə bağlı müraciət etdi. Partiyanın yaradılmasında məqsəd demokratik yolla hakimiyyətə gelib Vətəni xilas etmək idi. Bütün Azərbaycan xalqı görürdü ki, Heydər Əliyev Naxçıvanı məhv olmaqdan xilas etdi. Blokada şəraitində olan bir bölgədə insanlarla Heydər Əliyevin birliliyi bütün çətinliklərə sinə gərdi. Bütövlükde xalqımız Heydər Əliyevi çox sevirdi. Çünkü Ulu Öndərimiz bütün həyatı boyu xalqına şərəflə xidmət etmişdi. Beləliklə, o dövrde "91-lər" çox mühüm missiyani həyata keçirdi.

Azərbaycanın xilası üçün xalqın ziyanlı nümayəndələri Ümummilli Lideri tək çıxış yolu olaraq görürdülər. Çünkü ona inanır və böyük ümidi bəsləyirdilər. Onun birinci dəfə Azərbaycanda hakimiyyətdə olduğu dövrə görüyü işlər, dövlətimizin başçısının da vurğuladığı kimi, həmin dövrə Qarabağda separatist qüvvələrin baş qaldıra bilməməsi bu inamı daha da möhkəmlətmədi. Dövlət başçısının dediyi kimi: Heydər Əliyevə cəmiyyətdə inam çox yüksək səviyyədə idi. Bu inamın əsas səbəbləri o idi ki, Azərbaycanda işlədiyi dövrde o həmişə xalqa xidmət edirdi, həmişə xalqın qayğıları ilə yaşayırı, həmişə xalqla birlikdə idi, bir

dirmişdilər. Yəni, bu amillər göstərir ki, Ulu Öndər pensiyada olanda da, xalqımız üçün ən faciə günlərdə də xalqla birlikdə idi. 20 Yanvar faciəsinin ertəsi günü Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək sovet hökumətini, Kommunist Partiyasını – uzun illər xidmət etdiyi partiyi ittiham etmişdir, bu dehşətli cinayəti qınamışdır. Bütün bunlar və eyni zamanda, Naxçıvanda çalışdığı dövrə müstəqilliyə doğru atılan addımlar, o cümlədən Azərbaycan Demokratik Respublikasının Dövlət Bayrağının Naxçıvanda rəsmi bayraq kimi təsis edilməsi və digər addımlar, həmçinin Naxçıvanın erməni işğalından qorunması xalqın ona inamını daha da artırırdı və bütün bu amillər neticədə xalqımızın müdrikliyinə əsaslanaraq gələcəkdə Azərbaycanı böyük bələldən qurtara bilməsidir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması Azərbaycanın xilası oldu

Ümummilli Liderimizin Azərbaycana, xalqımıza, onun müstəqilliyinə bəslədiyi məhəbbət fonunda ərazi bütövlüyümüzün bərpası, ölkəmizin inkişafı üçün həyata keçirdiyi misilsiz xidmətlər bu gün öz bəhəsini verib. Bunu hər bir vətəndaş görür və qurur duyur.

Ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında mühüm əhəmiyyət kəsb edən Yeni Azərbaycan Partiyasının öten il 30 illik yubileyi münasibətilə keçirilən tədbirdə dövlətimizin başçısının çıxışında əvvəldən sondək Heydər Əliyev siyasi xətti, ideyaları, yolu ilə getməklə əldə olunan uğurlardan behs etməsi ilə öten illərin şanlı tarixinin səhifələri yenidən bir-bir vərəqləndi. Partiyanın yaranması tarixinə nəzər salan dövlət başçısının çıxışında bütün bu məqamlar öz əksini tapdı: Partiyamızın yaranması tarixi hadisə idi. O vaxt gənc Azərbaycan Respublikası çətin günlər yaşayırdı. Müstəqilliyimizin cəmi bir yaşı var idi ve müstəqilliyimizin birinci ili çox ağır keçmişdir, bəzi hallarda xalqımız böyük faciələrlə üzləşmişdir. Belə bir vəziyyətdə Azərbaycanın görkəmlı nümayəndələri, vətənpərvər insanlar, ölkənin gelecəyini düşünən insanlar ölkəmizin nicat yolunu Heydər Əliyevin simasında gördürlər və məhz buna görə Ulu Öndəre müraciət ünvanlaşmışdır. Bu müraciəti ünvanlayan məşhur "91-ler" öz tarixi missiyasını şərəfle yerinə yetirdilər. Çünkü məhz bu müraciət əsasında, bu müraciətə cavab olaraq Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransı Naxçıvanda keçirilmişdir. Təsis konfransında ölkəmizin bütün bölgələrindən 500-dən çox nümayəndə iştirak edirdi və onların tarixi qərarları ölkəmizin yeni səhifəsinin açılmasına gətirib çıxarıdı.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Naxçıvanda keçirilmiş birinci təsis konfransı tarixi hadisə adlandıran dövlətimizin başçısı deyirdi: Ulu Önderin sədrliyi ilə keçirilmiş bu konfransdan sonra ölkəmizdə yeni siyasi qüvvə yaranmışdır. Yeni Azərbaycan Partiyası yarananda müxalifet partiyası kimi yaranmışdır və dövlətin ağır problemlərinin, yükünün bir hissəsini öz üzərinə götürmək böyük məsuliyyət tələb edən addım idi. Çünkü o vaxt, bir daha demek istəyirəm, ölkədə gedən proseslər çox narahatedici idi və Azərbaycanın görkəmli nümayəndələrinin məhz Heydər Əliyevə müraciət etməsi bu zərurətdən doğurdu. Çünkü ölkə artıq idarəolunmaz vəziyyətə düşmüşdü, bir il ərzində dövlətciliyin əsasları qoyulmamışdı, demokratik inkişaf ləng gedirdi, əslində, geriye addımlar atılırdı. Biz təkcə senzurənin tətbiq edilməsini yada salsaq, demək kifayətdir ki, o vaxt demokratik mühitdən səhbət gedə bilməzdı. Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransının məhz Naxçıvanda keçirilməsi də buna bağlı idi. O vaxt Bakıda bu konfransın keçirilməsinə icazə verilməmişdi. Yəni, demokratik dəyerlər elan olunsa da, Azərbaycan xalqı faktiki olaraq həyatda bunun əksini görürdü. Media azadlığı yox idi, iqtisadiyyat çox ağır vəziyyətdə idi, insanların sosial vəziyyəti gündəngünə ağırlaşırdı, yoxsulluq təxminən 90 faizə çatmışdı, sənaye istehsalı iflic vəziyyətdə idi. Bizim sənayemizin aparıcı sahəsi olan neft-qaz sənayesi də böyük tənəzzülə uğramışdı və faktiki olaraq ölkəmizdə elektrik enerjisi böhranı hökm süründü. Nizami ordu yaradılmamışdı, inflyasiya ikirəqəmlidən üçrəqəmliyə keçirdi. Yəni, budur 1992-

ci ilin noyabr ayında ölkemizde yaranmış
veziyyet.

YAP-ın təsis konfransından yeddi ay keçəndən sonra Heydər Əliyevin xalqın tələbi ilə Bakıya dəvət edilməsi, parlamentin sədri seçilməsi, 11 ay keçəndən sonra oktyabr ayında isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi ilə tariximizin o qara səhifəsi bağlanmışdır. Və biz bağlanan o qara səhifədən sonra başlanan tariximizin parlaq səhifələri ilə bu gün fəxr edir, qürur duyuruq.

Tarixin 1993-cü ildər açılan yeni sahifəsi

Bəli, 1993-cü ildən yuxarıda da vurgulanmışımız kimi, tarixin qara səhifələri bağlandı və qarşımızda yeni bir səhifə açıldı. Bu səhifə Böyük Heydər Əliyevin dəst-xətti ile yazılmaya başlandı. Elə bir səhifə ki, acılmazı ilə müstəqilliyimizin taleyi kimi, xalqın da taleyini dəyişdi.

Ulu Önderin mənəvi və siyasi varisi daim Heydər Əliyev siyasetindən bəhrələnən və fealiyyətini bu dahi insanın təcrübələrinə istinad etməklə quran dövlət başçısı cənab İlham Əliyev deyir: Biz Ulu Önderin rəhbərliyi ilə çox ciddi iqtisadi islahatlarla start verdik. İqtisadiyyatın bazar iqtisadiyyati prinsipleri əsasında qurulması məhz o illərdə öz əksini tapmışdır. Azərbaycanın gələcəkdə dünyəvi dövlət kimi inkişafı məhz o illərdə tesbit edilmişdir. Bizim xarici siyasetimizlə milli maraqlar üzərində apardığımız işlər məhz o illərdə xalqa təqdim edilmiş və xalq tərəfindən dəsteklənmişdir. Bir çox başqa sahələrdə, o cümlədən ordunun quruculuğu sahəsində atılan addımlar bin neçə ildən sonra imkan verdi ki, biz doğrudan da güclü və nizami ordu yaradaq. Bu gün bütün Azərbaycan xalqı Ordumuzla fəxriyədir. Yəni, bu tarixi addımlar ölkəmizin uzunmüddətli strateji inkişaf modelini özündə ehtiva edirdi. Əlbəttə ki, bütün planları mizi heyata keçirmək üçün bizim güclü maliyyə imkanlarımız olmalı idi. Yaxşı başa düşürdük ki, xarici sərmayələr gəlmədən buna nail olmaq mümkün deyil. Xarici sərmayələrin ölkəyə qoyulması üçün də ilk növbədə sabitlik olmalı idi və bu sabitlik yaradıldı. O ölkədə ki, 1991-1993-cü illərdə Azərbaycan xalqı faktiki olaraq sabitlik nədiyi bilmirdi. Qanunsuz silahlı birləşmələr meydand oxuyurdu, Bakı və digər şəhərlərin küçələrində əli avtomatlı insanlar faktiki olaraq hökmranlıq edirdi, kütlevi itaətsizlik hökm sürdü. Bele bir veziyetdə sabitliy yaratmaq ancaq Heydər Əliyevin nüfuzu onun cəsarəti və xalqın ona olan inamı hesabına mümkün idi və xarici sərmayələr də ondan sonra dərhal gəlməyə başlamışdır. Məşhur "Ösrin kontraktı" və neft-qaz sahəsində ondan sonra aparılan işlər o vaxt güclü maliyyə zəmini yaratdı. O vaxt atılan addımlar və qəbul edilmiş qərarlar bu gün bizə imkan verir ki, müstəqil iqtisadi siyasetə aparaq və beynəlxalq müstəviidə müstəqil ölkə kimi özümüzü təsdiqləyək.

Bəli, ötən 20 ilin hər saatında, hər anında Ulu Öndərimizin tapşırıq və tövsiyələri-

nin yerine yetirildiyi görürük. Həm də çox yüksək səviyyədə. Bu tapşırıq və tövsiyələrin yerine yetirilməsində bütün cəmiyyətimizin səfərber olduğunu da görmək mümkündür. Çünkü Ulu Önder Azərbaycan üçün ne qədər ezdirdi, onun tapşırıq və tövsiyələrinin bu xalqın nümayəndələri tərəfindən yerine yetirilməsi bir o qədər qururvericidir. Biz bütün işlərdə həmişə dövlətimizin başçılarının arxasında olmuşuq.

Prezident cənab İlham Əliyev Yeniyən Azərbaycan Partiyasının 30 illik yubiley münasibəti lə keçirilən tədbirdə bu barədə deyirdi: Yəni, 1993-2003-cü illərdə dövlətçi liyimizin çox möhkəm əsasları qoyuldu. Bu illəri sabitlik və inkişaf illəri kimi xarakteriz etmək olar. Əsas məsələ odur ki, bu siyasetə davam etdirilməli idi. Azərbaycan xalqı 2003-cü ildə bir daha müdriklik göstərərək mehz Ulu Öndərin şəxsiyyətinə olan hörməti ifadə edərək Heydər Əliyev siyasetinə sənət verdi. Mən 2003-cü ildə xalqa söz vermişdim ki, bu yoldan dönməyəcəyəm. Son 19 ilin hadisəleri onu göstərir ki, belə də oldu. Ulu Öndərin bütün tapşırıqları, bütün tövsiyələri yerinə yetirildi. O, öz siyasi vəsiyyətində demişdir ki, bir çox işlər görüldü, ancaq görə bilmədiyimiz işləri mənim davamçılarım görcək, belə də oldu. Biz onun siyasi xəttini davam və inkişaf etdirərək güclü Azərbaycan dövləti qurduq ki, sözün əsl mənasında, hər bir azərbaycanlı bu dövlətlə, doğma dövlətimizlə fəxr edir.

Biz Ulu Öndərin yolu ilə gedirik

Prezident cənab İlham Əliyev: Ulu Öndərin yolu ilə gedərək biz, əlbəttə, bu gün dünyada baş verən dəyişikliklərə də çox diqqətlə yanaşırıq, en mütərəqqi təcrübəni Azerbaycanda tətbiq edirik. Əminəm ki, növbəti illərdə bu sahədə istədiyimizə nail olacaqıq.

Bəli, Ulu Öndərin siyasi yolunu uğurla davam etdirən, Azərbaycan torpaqlarını azad görmək istəyən dahi şəxsiyyətin vəsiyyətini böyük ezmə yerinə yetirən cənab İlham Əliyevi xalq bu il fevral ayınının 7-də yenidən öz Prezidenti seçdi. Həm də bütöv Azerbaycanda ilk dəfə olaraq seçki keçirildi. Ölkənin inkişafı ilə yanaşı, həm də xalqımızın şərəf və namus məsələsini həll edən cənab İlham Əliyev çoxsaylı seçici rəyi ilə yenidən ölkə rəhbəri seçildi.

Beləliklə də yeni bir dövrün başlanğıcı qoyuldu. İnkışaf etmiş, torpaqları azad olmuş ölkə qarşısında yeni bir dövr. Bu dövr dövlət başçısının andığma merasimində də dediyi kimi başqa bir dövrdür: Bu yeni dövrde xarici siyaset istiqamətində yeni üfüqlər açmaliyiq. Əgər əvvəlki dövrdə bizim xarici siyasetimizin əsas istiqaməti Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli idisə, bu gün artıq bu məsələ demək olar ki, gündəlikdə durmur. Ona görə xarici siyasetimizin yeni istiqamətləri üstünlük təşkil etməlidir... Biz bu gün Ağdamdayıq, Füzulidəyik, Laçındayıq, Cəbrayıldayıq, Zəngilandayıq, Qubadlıdayıq, Kəlbəcərdəyik, Şuşadayıq, Hadrutdayıq, Xocalıdayıq, Ağdərədəyik, Əsgərandayıq, Xankəndidəyik! Bu yeni dövr uğurla başlavır.

Azərbaycan dövləti Ulu Öndərin
vasiyyəti əsasında milli-mənəvi
dayarlar üzərində qurulur, inkişaf ed

Azərbaycan xalqının özünəməxsus milli dəyərləri vardır ki, bu xalq hansı dövrdən çətinliklərdən, müharibələrdən, ağrı-acılar dan keçməsinə baxmayaraq həmin dəyərlərə sadiq qalmış, onları qoruya-qoruya nəsil lərdən-nesillərə təhvil vermişdir. Onlardan biri də xalqın birliyi, həmrəyliyidir ki, 44 günlük Vətən müharibəsində də bunun şahidi

Mətanət Məmmədova